

GAZETA LWOWSKA.

4. **Dołączkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł. miesięcznie 1 zł. 75 centów waluty austr. — Inscrycja w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.**

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Francya. — Włochy. — Dania. — Turcyja. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

C. k. ministryum finansów nadało posadę poborcy przy głównym urzędzie celnym a oraz przy powiatowej kasie finansowej w Czerniowiecach kontrolorowi przemyskiego głównego urzędu celnego przy dworcu kolei żelaznej, *Alexandrowi Robakowskiemu*.
Z c. k. dyrekcji finansów krajowych.

Lwów, 28. czerwca 1861.

Nieustannym usiłowaniam Stefana Bosaka — który po odsluzonych latach swojej powinności wojskowej, jako należny do gminy Mokrotyna w obwodzie Żółkiewskim, przed laty tejże przywrócony został — powiodło się, przez pielegnowanie tak bartnictwa jako też drzew owocowych, obie te gałęzie wiejskiego gospodarstwa do tego stanu udoskonalenia doprowadzić, że posiada on obecnie w swojej posiadce do stu pni pszczół, a w ogrodzie do 400 rodzajów owocowych drzew w uszlachetnionych gatunkach do tego stopnia, że jedna gruszka po funcie, a jedno jabłko po 24 łutów wazy i zawiera w objętości 12 cali.

Tem staraniem i gorliwym usiłowaniem spowodował rzeczony włościanin Stefan Bosak c. k. Namiestnictwo do uwzględnienia, izby za taką pomyślną wynikłość jego długoletniej troskliwości, tę okoliczność — w skutek rozporządzenia wysokiego ministerstwa stanu, z dnia 29. 1. m. do l. 946, M. s. l., zaszczytnie do powszechnej podać wiadomości, ku zachęceniu i naśladowaniu; a zarazem niamienionemu Stefanowi Bosakowi, za jego pożyteczne trudy w pielegnowaniu pszczół i owocowych drzew, niniejszem udzielić pochwalne krajowego rządu uznanie. Lwów, 15. czerwca 1861.

Wiedeń, 5. lipca. Dnia wczorajszego wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozczystany XXXII. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Ten zeszyt zawiera:

- N. 65. Rozporządzenie okólnikowe ministerstwa wojny z 19. czerwca 1861, względem rozszerzenia prawa zastępstwa stron w obec wojskowego sądu krajowego w Wiedniu na adwokatów w Styryi, Wyzszej Austrii i Saleburgu.
- N. 66. Rozporządzenie okólnikowe ministerstwa wojny z 22. czerwca 1861, względem pomnożenia posad kapelanów wojskowych I. i II. klasy i zaprowadzenia osobnego stanu protestanckiego duchowieństwa wojskowego.
- N. 67. Obwieszczenie ministerstwa finansów z 24. czerwca 1861, względem prowizorycznego utworzenia poborczonego urzędu celnego II. klasy w Goldenhöhe.
- N. 68. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 30. czerwca 1861, ważne w całym państwie, którem oznajmione zostało bliskie zupełne zamknięcie spraw c. k. kas pożyczki narodowej.

Z tym zeszytem wyszedł zarazem i został rozczystany *rejestr osnowy* wydanych w miesiącu *czerwcu* 1861 zeszytów dziennika ustaw państwa.

Sprawy krajowe.

(Sprostowanie. — Wiadomości bieżące.)

Wiedeń, 5. lipca. Jego c. k. Apostolska Mość raczył przyjmować wczoraj przed południem wiele osób prywatnych na audyencye.

— Niektóre dzienniki powtórzyły wielokrotnie, że reprezentanci zagranicznych mocarstw tu zostający, a nawet zagraniczni dyplomaci i dygnitarze doradzali nieprzyjąć adresu sejmowi węgierskiego, w dowód czego rzeczonne dzienniki przytaczają nawet nazwiska tych osób. Lecz możemy z wszelką pewnością oświadczyć pisze *Gazeta wiedeńska*, że rząd cesarski nie otrzymał wcale rad tego rodzaju, a chociaż umie ocenić dobre chęci mocarstw zycziwych, przecież w sprawach wewnętrznych tylko swego własnego trzyma się zwykle zdania.

— Dnia 1. lipca r. b. odbyło się na moey najwyższych patentów z 21. marca 1818 i 23. grudnia 1859 roku 337me i 338me losowanie dawniejszego długu państwa i wyciągnięto serye nr. 129 i 481.

Serya nr. 129 zawiera obligacye bankowe o pierwotnej stopie procentowej po 4% od nr. 22.934 włącznie do nr. 27.689 z sumą kapitału 1,249.614 zł. i z kwotą procentową podług znizonej stopy 24.992 zł. 16³/₄ kr.; tudzież wcielone dodatkowo obligacye domestykalne stanów karynskich o pierwotnej stopie procentowej po 4% od nr. 647 włącznie do nr. 777 z sumą kapitału 86.585 zł. i z kwotą procentową podług znizonej stopy 1731 zł. 42 kr.

Serya nr. 481 zawiera obligacye éraryalne nizszo-austryackich stanów z pożyczki wojennej od roku 1795 do 1799 lit. A o pierwotnej stopie procentowej po 5% od nr. 18.202 włącznie do nr. 29.590 z sumą kapitału 999.519 zł. 39³/₄ kr. i z kwotą procentową podług znizonej stopy 24.987 zł. 59¹/₄ kr.

Zawarte w tych obudwu seryach pojedyncze numera obligacyi będą w osobnym spisie ogłoszone.

Tego samego dnia odbyło się także 14ste losowanie pożyczki loteryjnej z 4. marca 1854, i wyciągnięte zostały serye: 112, 170, 288, 349, 657, 920, 1609, 1789, 1849, 2697, 2941, 3057, 3341, 3383, 3491 i 3540.

Losowanie zawartych w tych seryach wygrywających numerów obligacyi długu państwa nastąpi 1. października 1861.

— Rada gminna Zagrzebia mianowała Dr. Smolkę honorowym obywatelem miasta Zagrabia.

— *Gazeta wiedeńska* pisze: Wspominaliśmy niedawno o zamachu na Monsignora Zinelli, który w Wenecyi zaleca z ambony usilnie utrzymywanie spokojności i dopełnianie obowiązków obywatelskich. Szanowny ten kapłan rozpoczął teraz nanowo swoje kazania i wspominał w jednym z nich, że już dawniej donoszono mu z Turynu, że czeka go sztylet skrytobójczy; „niechże“ — zawołał, „wezmą to na rozwałkę owi lekkomyślni mężowie i kobiety, którzy z tej samej dłoni, co wypłaca nagrodę skrytobójcom, przyjmują wezwania do politycznych demonstracyi.“

(Posiedzenie izby panów dnia 3. lipca.)

Prezydent zagał posiedzenie o godzinie 2¹/₂. Na ławie ministeryalnej pp. hr. Reebberg, Plener, hr. Degenfeld.

Prezydent oświadcza, że dziś w południe o godzinie 12. Najjaśniejszy Pan udzielił audyencyę deputacyi, przyczem on sam miał sposobność przemówić do Jego ces. Mości w następujący sposób:

Najjaśniejszy Panie! Na miłościwy rozkaz Waszej ces. Mości rząd zawiadomił izbę panów, w jaki sposób utrzymano cześć i uszanowanie dla uświęconej osoby naszego dostojnego monarchy, jakoteż godność i nieetykalne prawo korony w obec rezolucyi uchwalonej na sejmie węgierskim. To zawiadomienie napelnilo izbę panów szczerą radością, uczucia bowiem wierności i przywiązania do cesarskiego domu rozwesela się zawsze ujrawszy trwałość blasku i świętości korony. Dowodzić tych uczuć, i szczytów się niemi uważa izba panów jako swój pierwszy zaszczytny obowiązek, i pełnić go nigdy nie przestanie. To było powodem, że poruczono nam misyę złożyć u stóp Waszej ces. Mości najuniżeńsze zapewnienie, że każde naruszenie godności i praw naszego najmiłościwszego Pana i Cesarza, uważać będzie izba panów jako napaść na całe państwo, którą Wasza ces. Mość odpierając mozesz liczyć na niezachwianą wierność izby panów i wszystkich ludów rozległego cesarstwa.

Najjaśniejszy Pan raczył na to odpowiedzieć co następuje:

Ponieważ silnem Mojem postanowieniem jest uregulować stosunki węgierskie według zasad, które wyjawilem w Mojej mowie tronowej przy otwarciu rady państwa, patryotyzm izby panów istotna sprawia Mi radość i przekonywa Mię, że w dalszym toku sprawy na jej wsparcie liczyć mogę. Korzystając ze sposobności, oświadczam izbie panów Moje uznanie, i dziękuję jej za pełne godności postępowanie i prawdziwy austryacki patryotyczny sposób myślenia, który dostrzegam od początku sesyi.

Izba panów przyjęła tę wiadomość trzechkrotnym okrzykiem.

Ponieważ nic nowego nie nadeszło, prezydent odróczył posiedzenie na 8 dni.

Koniec posiedzenia o godzinie 2¹/₂.

(Posiedzenie izby deputowanych z dnia 2. lipca.)
(Dokończenie.)

Minister baron de Pratobevera zabiera głos, w przedmiocie wniosku rządowego względem reorganizacyi sądownictwa. Austryja ma stać się państwem z sądownictwem zupełnie oddzielnym od administracyi. Władza prawodawcza potrzebuje mieć dokładny obraz organów wykonawczych, które niezaprzeczenie oddziaływują na sposób wykonania praw.

Mowca skreśla treściwie prawodawstwo austriackie i prace bieżące ku jego udoskonaleniu. Sądownictwo austriackie zajmie godne siebie stanowisko. Nowa procedura cywilna należy do najważniejszych zadań prawodawstwa, nad którym gorliwie pracowano.

Jawność i postępowanie ustne znajdują należyte uwzględnienie. Z pochwałą należy wspomnieć, że dwóch młodych prawników czas swego urlopu poświęcili tej pracy. Również postępuje gorliwie praca około ustawodawstwa karnego. Projekt prawa drukowego, dodatku do kodeksu karnego i zmiany ustawy względem lichwy będą już niebawem przedłożone wysokiej izbie. Także prawo o niezawisłości sądownictwa. Na tem polu nie odezwa się zapewne żadne wymagania odrębne różnych narodowości. Na narodowym pochodzeniu prawa nie zależy, tylko na jego dobroci.

Projekt poprawy sądownictwa nie jest nowy — kilka razy dawały się o nim słyszeć głosy przy różnych okazjach. Jeżeli z tą samą gorliwością i dziś weźmiemy się do rzeczy, wielkie to dzieło będzie spiesznie i dobrze załatwione. Wszystkie statystyczne i inne środki pomocnicze już zebrane są pod ręką. Chodzi tylko aby oznaczyć zakres organizacji sądowniczej, a dla Austrii, jeżeli nowe życie konstytucyjne ma się rozwijać, jest to pytanie wielkiej wagi.

Jeżeli wys. izba uzna za potrzebne wprowadzić jakie zmiany — nie zmieni to w niczem istoty rzeczy.

Minister rozbiera następnie szczegółowo paragrafy projektu. Zaprowadzenie sądów powiatowych nie pociągnie wiele zmian w urządzeniu ich dzisiejszem. — Powiaty sądownicze w Austrii, obejmują większy geograficzny obręb jak w innych krajach, jako to we Francji, lub w Belgii. Nowem jest w §. 4. przydzielenie sądom powiatowym spraw o uznanie ojcostwa. Nowem na teraz lecz przyjętem już w r. 1849 zaprowadzenie sądów powiatowych kolegialnych. Przyczynią się te sądy wiele do przyspieszenia toku procesów.

Osia całego sądownictwa są sądy krajowe. — Nie pociągną też wiele zmian i pomnożenia w obecnym stanie rzeczy.

Co do użyteczności sądów przysięgłych zdania są jeszcze bardzo podzielone. Lecz nie są to instytucje polityczne. Należy tu uwzględnić stosunki miejscowe rozmaitych krajów koronnych. Sądy przysięgłe wpływają przedewszystkiem na rozwój powszechnego poczucia prawnego.

Nad ustępem 9 §. 12 o amortyzacji papierów państwa zastanawiał się dłużej mowca, postanowienie § 13, że sąd krajowy wyrokuje w drugiej instancji, w sprawach należących do sądów powiatowych okazało się bardzo użytecznem.

Dalsze paragrafy nie zawierają nic całkowie nowego, co do urzędzenia sądów karnych, najwyższego sądu kasacyjnego i prokuratorji państwa. Wyroki sądu najwyższego i kasacyjnego są nieodwołalne, i mogą być tylko za łaską Najjaśniejszego pana złagodzone lub usunięte.

Prezes zapytuje czy projekt do prawa ma być odesłany do osobnego, umyślnie na to złożonego wydziału.

Izba przychyliła się do tego.

Następnie zabiera głos *Mühlfeld* jako sprawozdawca co do wniosków:

Szabla (Utworzenie wydziału konstytucyjnego, do którego mają być odesłane wszelkie wnioski odnoszące się do konstytucji i do ustaw zasadniczych);

Giskry (1. coroczne a po odroczeniu we trzy miesiące powtórne zwoływanie rady państwa; 2. wszystkie projekta ustaw przedkładane być mają jako wnioski rządowe radzie państwa, która również może wnosić projekta ustaw. Zgodność wszystkich czynników prawodawstwa potrzebna jest do ważności ustawy; 3. ma być wydana osobna ustawa o odpowiedzialności ministrów) i

Broscha (Ministrowie państwa są odpowiedzialni w obec reprezentacji państwa, na co ma być ułożona osobna ustawa.)

Wydział odrzuca wniosek Szabla, a jeźliby izba go przyjęła potrzebaby wnioski Giskry i Broscha odesłać do wydziału, który proponuje Szabel.

Co do obudwu drugich wniosków sądzi wydział, że niemożna teraz przystępować do zmian i uzupełnienia konstytucji, osobliwie §§. 9, 11 i 13, ponieważ nie ma w radzie deputowanych węgierskich. Chwila ta nie jest stosowna do rozpraw o kompetencji rady państwa, a nadto mają nieobecni deputowani węgiersey wstąpić do rady tylko na mocy ustawy z lutego, i dlatego nienależałoby osłabiać tego fundamentu jednostronną dążnością. Zmianą i uzupełnieniem konstytucji przysławiałyby sobie izba właśnie moc pełnej rady państwa, a co do tego różne są zdania w samym gronie izby.

Minister stanu *Schmerling* przypomina oświadczenie rządu, że izbie przysłuza tylko kompetencya ściślejszej rady państwa, ale że mimo to nie myśli rząd weale sprzeciwiać się obradom nad złożonemi wnioskami. Wydział, który właśnie zdawał sprawę, oświadczył się w tym samym duchu. Ministrowie Jego Mości Cesarza działali od nadania konstytucji w duchu odpowiedzialności gabinetu i oświadczają, że będą i nadal uznawać tę odpowiedzialność w obec reprezentacji państwa. Wniosek wydziału dąży jednak tylko do częściowego załatwienia. Dopiero, gdy rada państwa będzie zupełna, może nastąpić stanowcze rozwiązanie tej kwestji, i wtedy przedłoży ministeryum izbie samo ustawę względem odpowiedzialności gabinetu.

Mühlfeld radzi poddać jeszcze raz pod obradę wniosek wydziału razem z oświadczeniem pana ministra stanu.

Izba zgadza się na to.

Prezydent zawiesza posiedzenie na 10 minut.

Po tej przerwie zabrał głos prezydent izby: P. prezydent izby wyższej oznajmia mnie a oraz izbie deputowanych, że na oświadczenie pana ministra spraw zewnętrznych względem reskryptu, wysłanego do sejmu w Peszcie, uchwaliła izba panów zapisać w protokóle oświadczenie, że wszelkie naruszenie godności i praw J. M. Cesarza uważa za zamach na całe państwo, i że w odparciu jego może Jego Ces. Mość liczyć nie tylko na przyzwalające poświęcenie izby panów, ale także wszystkich swoich wiernych ludów. Sądzę, że odpowiem życzeniu i uczuciom wysokiej izby wzywając ją, ażeby takie same oświadczenie przyjęła do swojego protokolu.

Cała lewa strona i centrum powstają z okrzykiem uniesienia. Na tem skończyło się posiedzenie.

(Doniesienia z Węgier.)

Peszt. 1. lipca. Na dzisiejszem posiedzeniu izby wyższej przyjęto bez odmiany wnioski komisji względem miejsc, jakie mają być wyznaczone dla reprezentantów grecko-nieunieckiego kleru. Wniosek ten opiewa: Izba postara się o stosowne miejsca, jeżeli także reprezentanci grecko-nieunieckiego kleru wystąpią w gronie innych dygnitarzy duchownych. Zgodzono się jednogłośnie na przyjęcie uchwał konferencji *judex kuryalnej*. W dalszym ciągu posiedzenia odczytano królewski reskrypt i odroczone na kilka dni posiedzenie.

— P. Emeryk Ivanka z Pesztu prostuje doniesienie telegraficzne umieszczone w *Wandererze*, jakoby w chwili, gdy prezes sejmu węgierskiego przedłożył izbie najwyższy reskrypt, odezwały się głosy, aby nie otwierać lecz odesłać reskrypt. Według rzeczownego sprostowania ani jeden głos nie odezwał się przeciw czytaniu, lecz odczytano najwyższy reskrypt śród największej ciszy w izbie.

Francya.

(Nowiny dworu. — Korespondencye prywatne. — Wiadomości biżące.)

Paryż. 2. lipca. Cesarz przyjedzie jutro do Paryża, a po jutrze odjeżdża do Vichy.

Hrabia Arese doręczył wczoraj Cesarzowi swoje listy wierzitelne w charakterze nadzwyczajnego posła króla Wiktora Emanuela przy tutejszym dworze.

— Wszysey goście dworu opuścili Fontainebleau w sobotę. Cesarz odjedzie do Vichy dn. 4. lipca. Cały czas pobytu Cesarza w Vichy, Cesarzowa przepędzi w Fontainebleau. Hrabia Gropello wraz z całym poselstwem przyjmował wczoraj w dworcu kolei żelaznej hrabię Arese i pana Artom. Hrabia Arese udał się jeszcze w ciągu tego samego dnia do p. Thouvenela. Cesarz zaprosił go na obiad do Fontainebleau. Dziś p. Thouvenel oddał mu wizytę i zabawił czas dłuższy. Hr. Arese wyraża się z wielką wdzięcznością o sympatji Cesarza dla Włoch. Również i o panu Thouvenel mówi z wielkiem uznaniem. P. Talleyrand, nowy poseł francuski w Belgii był na śniadaniu u hr. Arese. P. Montesuy usunął się, iż nie chciał oznajmić gabinetowi Brukselskiemu, że Francya uznała Włochy. Hr. Arese ma podobno towarzyszyć Cesarzowi do Vichy. W takim razie będzie sprawował czynności w zastępstwie jego w Paryżu p. Nigra. Co do obsadzenia poselstwa francuskiego w Turynie nie ma jeszcze nic pewnego, iż mianowanie p. Bonneville nie jest jeszcze zdecydowane. — Książę Piombino przybył tutaj wraz z poselstwem rzymskim, lecz jak zapewnia *Patrie* Cesarz odmówił mu posłuchania. Łatwo daje się to wytłumaczyć, zważywszy wyrazy noty uznającej Królestwo Włoskie i zastrzeżenia uczynione co do Rzymu. Sekretarz nuncjatury rzymskiej w Paryżu, Abbé Miglia, miał wczoraj posłuchanie u Cesarza. Margrabia Canofori i kawaler Nerli, pierwszy poseł Króla neapolitańskiego Franciszka II., drugi byłego księcia Toskańskiego, zdjeli z swych pomieszczeń napisy i godła.

— *Monitor* opisuje ceremoniał przyjęcia syamskich posłów w Fontainebleau dnia 27. czerwca: „Posłowie i świta ich zbliżali się zwyczajem swego kraju na klęczkach do stopni tronu. Pierwszy poseł doręczył Cesarzowi pismo pierwszego Króla Syamu, które misjonarz i tłumacz poselstwa ojciec La Renaudie w francuskim języku odczytał. Potem przedłożył pierwszy poseł Cesarzowi i Cesarzowej dary od obydwóch Królów Syamu, które już woprzód ustawione były na kilku stołach w sali“

Hrabia Bacciochi, wielki szambelan, odjechał do Vichy, ażeby wszystko przygotować na przybycie Cesarza. Odjazd z Fontainebleau oznaczony jest na dzień 3. lipca.

— Jenerał Rollin otrzymał polecenie odjechać jako nadzwyczajny poseł do Konstantynopola, ażeby Abdul Azisowi gratulować wstąpienia na tron. — Hrabia Vimercati został mianowany komandorem legji honorowej.

Dwie baterye odeszły dnia 26go z Saint Nazaire do Tulonu, ażeby wraz z oddziałem robotników wojskowych wsiąść na okręta i odplynąć do Kochinchiny.

Włochy.

(Posiedzenie izby włoskiej. — Polecenie hr. Arese. — Stan zdrowia Ojca św. — Deputacja rzymska. — Doniesienia z Neapolu.)

Turyń. 2. lipca. Wczorajszy *Opinione* donosi: Na dzisiejszem posiedzeniu izby toczyła się dyskusya o pożyczce narodowej. Minister finansów Bastagi oświadcza, że w niedoborze 314 milionów ma pokryć Neapol i Sycylia 40 milionów, Toskana 12 mil., a inne

provincye 219 mil. Potrzeba jednak na pokrycie robót publicznych, kosztów na wojsko, marynarkę i poprawę portów 500 mil.; minister pragnie skutecznie tę pożyczkę do końca lipca. Missulino nie chce zezwolić na pożyczkę, iż nie ufa Francji. Farini zbija twierdzenia mowcy, i oświadcza, że przymierze z Francją jest niezbędne do wykonania programu włoskiego. Do głosowania nie przystąpiono, iż nie było dostatecznej liczby deputowanych.

Herabia Arese, jak zapewnia *Gazeta kolońska*, ma mieć polecenie przekonać Cesarza o potrzebie załatwienia kwestji rzymskiej i porozumieć się o środkach ku temu. Hr. Arese ma szczególnie na to nalegać, aby Król Franciszek wyjechał z Rzymu. Rząd angielski miał się uskarżać, że oświadczenia Cesarza i kilkakrotna podróż p. Petri na wyspę Sycylię wywołała złe wrażenie w Anglii.

Hr. Persigny miał otrzymać polecenie porozumieć się w tym względzie z lordem Palmerstonem, i zapewnić gabinet angielski, że Cesarz nie myśli o nowych nabytkach we Włoszech.

Patrie pod dniem 1. lipca donosi z Rzymu: Papież celebrował dnia 29go b. m. w dzień św. Piotra i Pawła. Jest zdrow zupełnie. Dnia 1go lipca ma przyjmować zyczenia ciała dyplomatycznego. Ks. Grammont miał wyjeżdżać z Rzymu dnia 2. lipca. Hr. Cadore będzie go zastępować.

Państwo Kościelne. *Monitor* pisze: Donoszą z Rzymu, że stan zdrowia Papieża znacznie się polepszył. W uroczystość świętych apostołów Piotra i Pawła miał Jego Świątobliwość na publicznym nabożeństwie celebrować.

Co do andyencyi, na której król Wiktor Emanuel przyjmował domniemaną rzymską deputację, donosi *Regno d'Italia*:

„Jego król Mość dziękował deputacji, i polecił księciu Piombino i jego przyjacielom zawiadomić swych ziomeków o jego uczuciach; wyraził mocne przekonanie, że kwestya rzymska zostanie jak najspieszniej załatwiona ustąpieniem Francuzów z wiecznego miasta.

A Wenecya? — zapytał książę Piombino. Kwestya wenecka — odrzekł Król z westchnieniem — jest trudniejsza, ale i ta będzie w porę rozwiązana, a w potrzebnym razie, jeżeli nie może być inaczej, zostanie broniona rozstrzygnięta; ja, najstarszy syn Włoch, poprowadzę moja armię.“

Gazeta wiedeńska pisze: Są to te same słowa, któreśmy dotychczas kilkakrotnie od Garibaldeggo słyszeli.

Nie tylko w Casercie uwolniono więźniów politycznych, lecz także dnia 17. czerwca w Nola, 18 w Santa Maria, 19 w San Severino, w pobliżu stolicy. W Marano, w okręgu neapolitańskim, Bourboniści rozbroili gwardyę narodową. Rząd piemoncki zamierza ubezpieczyć stolicę od wszelkiego zamachu założeniem oszańcowanego obozu.

Dania.

Dziennik *Danmark* donosi, że sejm państwa odroczony będzie zaraz po zebraniu się z początkiem października, gdyż o tym czasie ma się zebrać rada państwa.

Turecja.

(Nowe rozporządzenia. — Stronictwa w Serbii. — Doniesienie z Bejrutu.)

Konstantynopol. 30. czerwca. Miejsce Riza Baszy zajął Namik Basza; 500 sług pałacowych odprawiono, i mają nastąpić jeszcze inne zmiany. Ali Basza jest ulubieńcem nowego Sultana.

— *Allg. Ztg.* donosi z Belgradu, że położenie stronictw w Serbii jest bardzo przykre. Prezes senatu uważany za reprezentanta tak zwanego stronictwa narodowego, wystąpił otwarcie przeciw Filipowi Christies, prezesowi ministrów, i Mikołajowi Christies, ministrowi spraw wewnętrznych; mówią nawet, że wręczył księciu memorandum bardzo nieprzyjemne rzeczonym ministrom. Książę gotów podobno zmienić dotychczasowe ministeryum; zdaje się, że będą je składać stronicy odrodzenia Serbii.

Z Bejrutu donoszą pod dniem 16. czerwca, że Fuad Basza chcąc dać przykład surowości, kazał rozstrzelać dwóch żołnierzy, którzy zgwałcili pewną chrześciankę, dziewczynę z Libanu; jego wycieczka w góry, a mianowicie w okolice Zahle przypomniała władzom podwładnym ich obowiązki, a tem samem wpłynęła na gorliwość w utrzymaniu porządku i bezpieczeństwa. Na zgromadzeniu dygnitarzy tureckich oświadczył dobitnie, że srogo ukarze każde zaburzenie porządku.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Peszt. 4. lipca. Zdaje się, że pierwotny adres przyjęty będzie znaczną większością. Jutro mają naradzać się nad tem deputowani na tajnem posiedzeniu. Odpowiedź Jego Mości Cesarza do deputacji izby panów sprawiła wielkie wrażenie.

Peszt. 5. lipca, 7½ godzina wieczorem. Na posiedzeniu izby niższej przedłożył *Hunkar* następujący wniosek, który także wpisany został do protokołu: „Izba dowiedziawszy się z zadziwieniem z reskryptu królewskiego, że w formie adresu upatrywano znaczenie przeciwne zamiarowi izby, i niechcąc narażać się na zarzut, jakoby chciała przeszkodzić skutecznieniu zawartych w królewskim reskrypcie przyrzeczeń, — postanawia, że adres przedłożony będzie w pierwotnym układzie (Deaka) i w formie z r. 1790.“ Wniosek ten zamieniła izba bez opozycji w uchwałę.

Zagrabie. 4go lipca. Na dzisiejszem posiedzeniu sejmku przedłożone zostało wotum nieufności kilku wyborców z powiatu

Rybnickiego przeciw deputowanemu *Kwaternikowi* za jego podejrzana sympatyę dla Węgier. Wszczęła się nad tem bardzo zwawa debata, a w końcu uchwaliła izba zalecić Banowi na mocy §. 5. jak najsurowsze śledztwo. Potem obradowano dalej nad unią z Węgrami. Baron Praudan ofiarował 10.000 zł. na założenie południowo-słowiańskiej akademii.

Zagrabie. 5. lipca. Na dzisiejszem posiedzeniu sejmku odczytano najprzód uchwaloną do Jego Ces. Mości petycję względem zawieszenia egzekucji podatków, które ludność płaci i tak ile możliwości, a potem toczyła się dalsza debata nad unią z Węgrami.

Arad. 4. lipca. Wszystkie fabryki spirytusu zapłaciły zaległe podatki częścią w gotówce, a częścią wexlami; wojsko egzekucyjne ustąpiło już. Wiadomość o rozprawach rady państwa, a osobliwie odpowiedź Jego Mości Cesarza do deputacji izby panów sprawiła tu wielkie wrażenie.

London. 5. lipca. Na wczorajszym posiedzeniu *izby niższej* oświadczył lord *J. Russell*: Ponieważ Marokko nie dopełnia swych zobowiązań, chce Hiszpania wcielić Tetuan do swoich posiadłości, przenosząc krok ten nad ponowienie wojny; ale jeszcze skłania się rząd hiszpański do układów. Anglia nie może sprzeciwić się zajęciu terytorium marokańskiego, gdyż wywołałoby to wojnę europejską.

Paryż. 4. lipca. Zaprzeczają temu, jakoby Francuzi mieli ustąpić z *Civity Castellany*.

Medyolan. 4. lipca. *Perseveransie* donoszą z Turynu z 3. lipca: Na dzisiejszem posiedzeniu izby przyjęta została ustawa, która upoważnia rząd zajmować budynki korporacji religijnych we wszystkich prowincjach państwa, gdzieby wymagała tego służba publiczna.

Medyolan. 5. lipca. Dzisiejszej *Perseveransie* donoszą z Neapolu z 3. lipca: Jenerał Pinelli wydał do mieszkańców prowincyi Terra di Lavoro proklamację, z ostrzeżeniem, że każdy, bez ważnej przyczyny przydybany w polu, oddany będzie pod sąd wojenny. Lelino i Castellone w tej prowincyi zajęli znowu powstańcy i zatknęli na szczytach gór sztandary burbońskie. Wyślano już w te okolice wojska dla przytłumienia powstania.

Frankfurt. 4go lipca. Na dzisiejszem posiedzeniu sejmku związkowego przedłożyło Wielkie Księstwo Badeńskie wniosek, że uchwały związkowe z r. 1852 i 1860 nie powinny przeszkadzać przywróceniu konstytucyi heskiej z r. 1831. Elektorstwo heskie zastrzegło sobie deklarację.

Petersburg. 4. lipca. Tutejsza gazeta giełdowa pisze: Dla braku pieniędzy są właściciele wielkich kopalni i fabryk w nadzwyczajnych kłopotach. Fabryki cukru żądają milionowych subsydjów. Najznaczniejsi kapitaliści zaczynają zamykać swoje fabryki; kredyt najznakomitszych propinatorów chwieje się, a wielu zbankrutowało już. Kilka kompanii zamyka wypłaty; uczestnicy wielkich przedsięwzięciach zbywają najpewniejsze akcyje po 50%.

Sztokholm. 4 lipca. Margrabiego Torcarse przyjmowali Król i lud z oznakami czci i radości. Na przyszły tydzień wyprawia mieszkańcy Sztokholmu na cześć jego wielki bankiet.

Ateny. 29go czerwca. Odjazd Króla odroczony został dla śmierci Sultana, i zapewne wyjedzie Król dopiero między 8. i 10. lipca. Aresztowanie nie ustało jeszcze.

Konstantynopol. 29. lipca. Ghālib Bej, dyrektor szkoły wojskowej, mianowany jest pierwszym szambelanem, a Fuad Basza pierwszym adjuńtem Sultana. Najstarszemu synowcowi ofiarował Sultana swój paropływ i znaczne dobra, drugiemu znaczną posiadłość. Umarł Muszyr Somael Basza, komendant armii rumelijskiej. Nowy patriarchy unickich Bułgarów schronił się do Odessy.

Nowy Jork. 28. czerwca. Marynarka unii zabrała dwa okręta angielskie, ponieważ wiozły kontrebandę wojenną. Nad rzeką Potomac zaszło kilka potyczek.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 6. lipca.

Hotel rosyjski: PP. Racib rowski Stanisław, z Podola. Hr. Gołuchow-Stanisław, z Senkowa.

Hotel europejski: Wierzbowski Felix, z Drohobycza.

Dnia 7. lipca.

Hotel rosyjski: Sozański Cel., z Kornilowic. — Horodyski Tom., z Kroguleca — Skrzyński Stanisław, z Polski r. — Vernaw Mik., z Mołdawii.

Hotel europejski: Dubiecki Zygm., z Puchowie. — Steniginowski Z., c. k. podper., z Torskiego.

Hotel angielski: Kamiński Iguacy, z Stanisławowa. — Gubicki Karol, z Ozydowa.

Hotel Kuhna: Stanek Wacław, z Rzędowic.

Pod Tygrysa: Bogdanowicz Maxym., z Przemilótek.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 6. lipca.

PP. Lubomir-Tretter Hilary, do Łoniego. — Słonecki Zeno, do Krechowic. — Geyer Karol, do Krosna. — Kiszkowski Józef, do Szandrowic. — Strzyński Alex., do Kobylanki. — Niedzielski Antoni, do Zabawy. — Turszowski Sylw., Sobieszczański Wikł i Chrzanowski Alex., do Polski pas. — Bónce Atanazy, do Nigowic. — Komar Henr., do Ostrowa. — Korzeniowski Alexand., do Machnowa.

Dnia 7. lipca.

Teodorowicz Alojzy, do Sanoka. — Serwatowscy Mateusz Zeno i Wojciech, do Rajtar. niec. — Wiktor Tad. i Jaroszyński Zygm., do Swirza. — Gregerowicz Tylus, do Medynia. — Jasiński Franc., do Zabajpola. — Bogdanowicz Max., do Przemilótek. — Trzeciński Franc. i Raciborowski Stanisł., do Krakowa. — Horodyński Tomasz, do Kroguleca. — Łodyński Stae., do Naborzec. — Kaczanowicz Ig., do Korzanny. — Jabłonowski Józ., do Rawy. — Oczyszalski

Stef., do Hyniatycz. — Hr. Lanckoroński Teod., do Połubiec. — Poborecki Fel., do Dydnia. — Kunaszewski Hier., do Zielibory. — Siemiginowski Zim., c. k. podporuczn., do Torskiego. — Czerwiński Józ., do Glińska. — Smoliński Józ., do Kruszelnicy. — Cywiński Jędrzej, do Plotycza. — Kazimir Teod., do Karlsbadu. — Jędrzejewicz Kaz., do Czapla. — Zaklika Wład., do Stojanowa. — Waczyński Alfr., do Tuligłów.

Kurs lwowski.

Dnia 6. lipca.

Table showing exchange rates for gold (gotówka) and silver (towar) in Lwów on July 6, 1861. Columns include currency types and rates.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 5. lipca 1861.

Meteorological observations table for July 5, 1861, listing time of day, barometer, temperature, wind direction, and atmospheric state.

Dnia 6. lipca 1861 r. wyciągnięto w c. k. urzędzie loteryjnym lwowskim następujące pięć liczb:

87. 70. 4. 51. 32.

Przyszłe ciągnięcia nastąpią dnia 17. i 27. lipca 1861 r.

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 6. lipca.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 zlr. 80 70. Metaliki po 5% za 100 zł. 69. — ; po 4 1/2% za 100 zł. — ; po 4% za 100 zł. —. — Obligaacje ind. demnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —. — ; Węgier —. — Galicyi —. — ; Bukowiny —. — ; Akcje Banku narodowego sztuka 747. — ; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 174.50; niższo-austr. towarzy-

stwa eskomtowego —. —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —. —.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —. —. — Lipsk za 100 talarów —. —. Londyn za 10 fantów szterl. 138.70. Medyolan za 100 zł. waluty austrjack. —. —. Paryż za 100 fr. —. —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.57 1/2, dukaty ces. pełnej wagi —. —. korony —. —, półkorony —. —. Srebro 137.75.

Kurs giełdy wiedeńskiej. Dnia 4. lipca.

Large table of financial data including exchange rates, interest rates, and commodity prices under various headings like 'Kurs giełdy wiedeńskiej' and 'Weksle'.

KRONIKA.

(Wiadomości z prowincyi.) Dnia 5. zeszłego miesiąca zrana nawiedziła Kamienkę Strumiłową w obwodzie złoczowskiu okropna burza z ulewą i piorunami. Jeden piorun zapalił zaraz dwie stojące obok siebie stodoły na przedmieściu Zabużu, od których zajęły się dwie inne, a później uderzył drugi piorun w piątą stodołę odległą o kilkaset kroków, i wszystkie te budynki zgorzały mimo ulewnego deszczu, gdyż wszelki ratunek był niepodobnym. Szczęściem nie wiele było zbeża w tych stodołach.

Na folwarku w Dąbrówce, należącej do Kawęczyna w obwodzie tarnowskim załamał wiecher w nocy na 24. z. m. dach na obozrze, przyczem troje ludzi zginęło a 7 zostało pokaleczonych, zaś z bydła zabili spadające belki 20 sztuk, a 7 uszkodzili.

(Fundacja stypendyalna w Warszawie.) Jak wiadomo, zaczęto w Warszawie zaraz po wypadkach z 27. lutego r. b. urządzać składki na pomnik i dla rodzin cihar poległych, a teraz podaje Gazeta szlaska następujące szczegóły o tem: Cały dochód tych składek wynosił 41 070 rubli srebrnych 99 kopiejek; albo 273.806 złp. 18 groszy. Z tego wydano: 1) na uroczyść pogrzebową dnia 2. marca 1920 rubli sr. 47 1/2 kop; 2) dla raniionych i na rodziny poległych 17 639 r. sr. 71 kop; 3) na wikt dla ubogich rzemieślników (oddano towarzystwu dobroczynności) 1650 r. sr.; 4) za zabite konie 70 r. sr. Pozostało zatem 19 790 r. sr. 80 1/2 kop. Tak było z początkiem maja, gdy rząd przewa- dzał dalszą czynność komitetu składek, pozwalając mu jednakoże robić propo-

czy co do użycia funduszu. Skutkiem tego postanowił komitet użyć 15 000 r. sr. (100.000 złp.) na narodowe stypendya szkolne, a reszty na dalsze wspiera- nie raniionych i rodzin po poległych, a to w taki sposób, że zarząd i rozda- wanie zapomogi poruczone zostało osobnemu wydziałowi Towarzystwa dobroczyn- ności, w którego kasie złożono całą tę sumę, przechowaną dotąd w banku pol- skim. Procenta funduszu stypendyalnego — rocznie 6000 złp. — mają być roz- dzielane między 5 uczniów w Królestwie podług osądzenia Towarzystwa dobro- czynności. Tak więc zamiast kamiennego lub spiżowego posągu stanęła fun- dacya dobroczynna, z której odnosić będą korzyść oświata ludu.

(Wychodźtwa z Anglii.) Podług ogłoszonych wykazów urzędowych od- płynęło w roku 1860 z portów angielskich 128 469 wychodźców, o 8037 więcej niż w roku 1859, ale o 31.659 mniej, niż wynosiła liczba przeciętna z ostat- ních 5 lat. Największe było wychodźtwa w roku 1852, gdy codziennie wy- jeżdżalo z Anglii po 1000 ludzi; odtąd zmniejszało się ciągle. Z 128 469 wy- chodźców przeszłoletnich udało się 87 509 do Stanów zjednoczonych Ameryki północnej, 8848 do Kanady, 938 do innych północno-amerykańskich kolonii, 24 392 do Australii, a 6881 do innych części świata. Pomyśleń w ciągu roku zeszłego o ile wiadomo 24 434 wychodźców, z tych 17 891 ze Stanów zjedno- czonych, 1098 z argielskiej Ameryki północnej, a 5360 z Australii. Ogólne wychodźtwa z Anglii w ostatnich 46 latach wynosiło 5.46.067 głów. Wy- chodźtwa z Irlandyi ustalo teraz zupełnie dla wojny domowej w Ameryce.

(Dodatek)